

מאת יגאל לביב

אין יושב ראש

ל.הסנה"

בניגוד לכל כללי "חברת העובדים", ה' מחייבים יושב ראש לכל חברה הסתדרו תית, שלא יהיה המנכ"ל, אין לחברת הביטוח "הסנה" יושב ראש מועצת מנהל לים, ולא נראה כי ימנו מועמד בקרוב. גורמים ב"חברת העובדים" ציינו כי מצב זה נוח למנכ"ל החברה, איתן אבני-

מנכ"ל אבניאון מה שבטוח ביטוח

אשר תחשיב מס

הכנסה ליהלומים

האוצר סיכם סופית את תחשיב מס הכנסה לענף היהלומנים לשנת 1977-1978. היהלומנים ישלמו מס בשיעור של 6% משווי הייבוא של סחורה שלא נק' נתה מן הסינדיקט, ומס של 8.5% על סחורה שקנתה מן הסינדיקט. יצרנים יקבלו הנחה במס, בשיעור של 25%.

גורמים בענף טענו כי ענף היהלומנים עומד לפני צמצום רציני ביותר, מול ה' תחרות המועדפת של יהלומים מהודו ו' דרום אפריקה. הסינדיקט מוכר להודים חומרי גלם במחיר הנמוך ב-10% מה' מחיר שבו קונה ישראל. גם היצרנים בדרום אפריקה קונים גלם במחיר זול יותר. ארצות אלה מתחרות בישראל בכל מקום, ומצמצמות את הייצוא הישראלי.

און, שאינו כפוף ליושב ראש מטעם "חברת העובדים".

מקורבו של אבניאון טענו, כי הסיבה לאי-הימניו היא כוונתו של אבניאון להיות בעצמו יושב ראש מועצת מנהלים, ולמנות כמנכ"ל את מישהו, אלפרד גולץ. אבניאון חשב כי ארתור בן-נתן יתפטר מעיריית תל-אביב אחרי כישלונו בבחירות, ואז יתפזר אבניאון ראש ה' אופוזיציה, יפרוש מניהול "הסנה" ויעבור לפוליטיקה. אך בן-נתן אינו מתפטר, ו' אבניאון שומר את המיסרה ריקה לעצמו, לעתיד הרחוק.

חסכו 40 מיליון

דולר במסוף הפחם

בסוף אפריל תוציא חברת החשמל מיכרז בינלאומי לבניית מסוף הפחם ב' חדרה, בהשקעה משוערת של 40 מיליון דולר לעבודות בניה, ועוד 30 מיליון דולר לצידוד ימי ומיכני. המסוף ישמש לפריקת כ-2.5 מיליון טון פחם לשנה, לתחנת הכוח החדשה בחדרה, והוא יוש' לס ביוני 1981.

המסוף מתוכנן כגשר על עמודים, ב' אורך של 1800 מטר לתוך הים, ובקצהו מזה שאורכו 300 מטר, ואליו תיקשרנה אוניות הפחם. הפחם יועבר על הגשר באמצעות מעביר מיכני. עד כה הגישו את מועמדותן יותר מ-20 חברות בינלאומיות, מהן שש בשורה הראשונה בעולם, שלהן נסיון בעבודה דומה.

תיכנון המסוף נעשה על-ידי המהנדס שיממון ירון, מבגלי משרד ירו'—שיממון, תכנונו גילה גישה מהפכנית, בוותרו על שובר-גלים שאותו כללו כל יתר המציעים. ירון טען כי ניתן לפרוק את הפחם מן האוניות ביותר מ-80% של ימי השנה בלא הגנת שובר-גלים. יתר ההצעות כללו שובר גלים שעלותו לבד היא בסך 40 מיליון דולר. ירון הסתמך על חישובים מפורטים של תנועת הגלים בחוף ישראל ועוצמתם, וכן על שני מסו' פים באוסטרליה, המשמשים להעמסת פחם על אוניות.

גולן פונה למתכת

הקבלן הידוע יוסף גולן, הבונה בעיקר באזור רעננה, הקים חברה למי'—עלי-מתכת, בשותפות עם מנחם גולד-ברג מנתניה. שם החברה, "רבאל מתכת בע"מ".

משא-ומתן

נוקשה ב"אל-על"

הנהלת "אל-על" החלה במשא-ומתן עם ועד צוותי-האוויר, על תביעתו ל' הפעיל, החל מהשנה, פנסיה תקציבית. עד כה היו לצוותי-האוויר קרנות-קרע, ולאחרים קרנות פנימיות. אולם לא היה הסדר פנסיה לצוותים, כמקובל בענפי ה' משק השונים.

נציגי הוועד מסרו כי הנהלת החברה מגלה קשיחות רבה, ותינתן השבתה של החברה. דובר החברה מסר כי תירגום הדרישה לשפת המיספרים יעלה במיל' יאדדים מתקציב המדינה, ולכן המשא' ומתן קשה.

הדובר הסביר כי, "אל על" טרם הפיצה את מחיריה לטיסות החל מאפריל, שכן עליה לערוך שניונים רבים ביגלל התי' ייקרות הדלק, ועם כל חברה זרה יש משא-ומתן נפרד.

המירון האחרון בסני'

בתחילת מאי יערך בסני' מירון'—מכוניות, שיימשך חמישה ימים. הכינוס מאורגן על-ידי האירגון הבינלאומי של מכוניות הספורט, שמרכזו בפריס. ל' מירון יבואו מאירופה יותר מ-55 נהגי' מכוניות על מכוניותיהם, וכן כ-20 אופ' נעונים. המארגנים מצפים גם להשתת' פות ישראלית, והמעוניין יירשם במועדון'—המכוניות הישראליות.

מארגן המירון מטעם האירגון הבינ' לאומי בישראל הוא ג'ורג' רייכמן, המסייע לנשיא האירגון ז'אן קלוד ברטראנד. כל משתתף זר ישלם 3000 דולר, הכוללים את כל ההוצאות. בסיס המירון יהיה בבניעות, ומדי יום ייצאו משתתפיו למסלול אחר, שיהיה ב' נביעות. רייכמן מסר כי ההשקעה, ב' שלבים המוקדמים של המירון, הגיעה ל-60 אלף דולר, ועד תום המירון תהיינה ההוצאות יותר מ-200 אלף דולר. ה' הכנסות צפויות מהמשתתפים וממכירת פירסומת על המכוניות ובמסלולי-המירון.

יחד עם הנהגים הזרים יבואו לישראל, לצילום המירון, צוותים של רשתות' הטלוויזיות הצרפתית והאיטלקית.

האירגון מקיים מירוצים מזה שש שנים. מסלול-קבע בן 10 אלפים קילו-מטר הוא מחוץ השנה לניצה, ובו נערך מירון בכל שנה. מסלולים אחרים הם בתוך אירופה, וגם באמריקה התקיים מירון.

המסלול בסני' הוא הראשון במתכונת בינלאומית, ויוזמיו מקווים כי גם אחרי חילופי השלטון בסני' יוכלו להמשיכו בשנים הבאות.

במקביל למירון הם מקיימים בבניעות סימפוזיון רפואי בינלאומי על נושאים ספציפיים, ויותר מ-100 רופאים הבטיחו את השתתפותם בו.

ורשביאק מנהל "עסיס"

צבי ורשביאק התמנה מנכ"ל חברת "עסיס", במקום מיכאל בזראנו. ורשביאק ניהל קודם לכן את "המחלבות המאוחדות" של יגאל הורביץ.

הסתבכות ענק

בבורסת היהלומים

הנהלת בורסת היהלומים הקימה וע' דת-נושים לטיפול בהסתבכות של מלטשת היהלומים, "שטיינברג-ולנר". היקף החור' בות המשוער, כפי שנאמד עד היום, הוא כשלושה מיליון דולר.

השותף הקריר במלטשה הוא חתנו של מתווך היהלומים הנודע לילאון קליימן.

בהסתבכות זו עלולים להזקק מיספר גדול של נושים קטנים, כיוון שהתבסס' הנושים כבר הבטיחו את עצמם בהשתל'—טם על הסחורה והמלטשה.

מה צפוי במשק?

כל חיזוי של הצפוי בכלכלה בשנה הקרובה צריך לצאת מאחת משתי נקודות מוצא.

הראשונה: הסכם-השלום עם מצרים יחתם ולא יבוטל, ויקויים כסדרו עד תום השנה. הכלכלה התנהל כמו עד עתה, בתוספת גורם אחד — עבוד כמה חודשים יחלו בעבודות בנייה וביצורים גדולים בנגב. עבודות אלה יגרמו להשבתת מרבית הארטי, שכן עדיפות לאומית וכספית תינתן לעבודות בנגב. ההשבתת תיגרם מחמת המחסור החמור בעובדים במשק.

כבר עתה אין מופעל חלק ניכר ממשק הבנייה והתעשייה בגלל המחסור בעובדים פשוטים. 70 אלף הפועלים מהשטחים נספגו מזמן, ואין כל זרימה של כוח-אדם נוסף, המחליף את זרימת כוח-העבודה היהודי לשירותים ולמסחר.

יש להניח כי גם חלק מעובדי הייצור בהווה יזרום בעתיד לעבודות החדשות, כך שעבודות אלה תגרומו להחרפת המחסור במשק היצרני. תהליך זה מקביל לזרידת כדאיות הייצוא, שתביא בהכרח להקטנת הייצור לשם ייצוא, כך שה' תוצאה המשולשבת תהיה מעבר עובדים ממשק הבנייה בישראל, תוך שיתוק, ומתעשיית הייצוא, אל עבודות הנגב.

מבחינת מאזן-ההתשלומים החיצון הקטנת הייצוא לא תפגע בו, כיוון שעבור עבודות הביצורים בנגב ישלמו האמריקאים, לפי ההסכם, בקצב של מיליארד דולר לשנה. סכום זה יפצה לחלוטין על הקטנת הייצוא. אולם מבחינת כמויות הכסף בשוק צפוי הבדל יסודי. אם עד כה פורנסה את תעשיית-הבנייה הפרטית למגורים הדישה של קונים פרטיים, והקונים של הדירות העבירו כסף אל הבונים, הכל באותו מעגל ישראלי, ביר שעתה יישארו הקונים הפוטנציאליים וכספם בידם, כי לא תהיינה דירות כלל, או שמחרין יאמרו לשחקים, בעוד שגורמי הייצור, שיעסקו בביצורים, יקבלו כסף מהמענק האמריקאי שיומר ללירות. יקרה תהליך כפול: מחד, לא ייבנו כ-25 אלף דירות בסקטור הפרטי, שעלותן היא כחצי מיליון לירה לדירה, ויחד 12.5 מיליארד לירות; כמות זו תישאר ביד חלק מן הציבור ותיצור עודפי בקוש. מאידך יזורמו מיליארד דולר, או 20 מיליארד לירות, לגורמי-הבנייה, וזרכם למשק, כך שכמות הכסף האניפלציוני תגדל בצורה אדירה.

במצב כזה — אניפלציה של מאה אחוזים היא ריאלית בהחלט. מול אניפלציה אדירה כזו יהיה חייב האוצר לשמור על התמורה הריאלית לייצוא, כדי שימשיך לייצא. עד כה עוד היה כדאי לייצא אם ירדת שער הליירה האניפלציונית לא עלתה בעשרה אחוזים ומעלה על ירדת ערך הליירה מול הדולר. מסתבר כי באניפלציה של מאה אחוזים חייב שער הליירה לרדת בתשעים אחוזים לפחות, כדי שישמכו לייצא. קשה לראות את האוצר מפתח את הליירה בשיעור כזה, כאשר בידיו עודף-דולרים מאסיבי כבר עכשיו, וצפויה עוד הזרמה ללא תמורה מכספי המענק האמריקאי בשיעור של מיליארד דולר לשנה, נוסף על המענקים והמיליונות השוטפים של 2.5 מיליארד דולר לפחות.

המסקנות: במשק תחיה אניפלציה דוהרת, פריחת שכבות